

Kültürel ve Eleştirel Sorgulama Olarak Görsel Sanatlar Öğretimi

Kuram ve Uygulamada Görsel Kültür

Editör: Vedat ÖZSOY

2. Baskı

Editör: Vedat ÖZSOY

KÜLTÜREL VE ELEŞTİREL SORGULAMA OLARAK GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETİMİ Kuram ve Uygulamada Görsel Kültür

ISBN 978-625-7052-42-9

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2024, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Nisan 2020, Ankara

2. Baskı: Mart 2024, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarım: Ceren Tekin Karagöz

Baskı: Ada Matbaacılık Yayın San. Tic. Ltdi. Şti.
Ostim OSB Mah. 1578. Cd. No: 21
Yenimahalle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 44093

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Görsel sanatlar derslerinde yeni öğretim yaklaşımlarına her zaman ihtiyaç duymaktayız. Okullarımızda görsel sanatlar ve sınıf öğretmenlerinin, üniversitele-
rimizde öğretmen yetiştiren programların 21. yüzyılın evrensel donanımlı bireyini
yetiştirme çabası içindeki genel eğitim ve öğretim uygulamalarına sanat eğitimi bağ-
lamında katkı yapabilmesi için yeni yaklaşım ve uygulamalara açık olmaları gerekir.

Görsel kültür kuramı ve uygulamaları öğretmenlerimizin ve öğretmen ye-
tiştiren kurumlarımızın var olan müfredatlarına yeni bir bakış açısı getirebilecek,
öğrencilerimizin eleştirel üst düzey düşünme becerileri kazanmalarına önemli
katkıları yapabilecek bir eğitim ve öğretim yaklaşımıdır. 21. Yüzyılın ülkeler ve top-
lumlar arasındaki her türlü sınırları erittiği bir ortamda küresel rekabet ve yarış,
dozu her geçen gün artırılarak sürdürülmektedir. Çocuklarımız ve öğrencilerimiz
elde ettikleri elektronik ve bilişim teknolojileri olanaklarıyla evrensel düzeyde bir
görsel iletişim içinde dünyadaki gelişmeleri ve değişimleri çok hızlı bir biçimde
izlemektedirler. Okullarımızın kapalı derslik ortamları ile yetinmeyip, okul dışı
ortamları öğrenme için daha çekici bulmaktadırlar. Bu ortamların başında görsel
kaynaklara ve etkilere sahip şu yapılar gelmektedir: İnternet, sosyal medya, tele-
vizyon, açık alan reklamları, parasal destekli müzik ve sahne sanatları performans-
ları, bilgisayar programları ve oyunları, çizgi filmler, reklamlar, renkli görsellerle
hazırlanmış üç boyutlu çocuk kitapları vb.

Günümüzde yalnızca yetişkinlerin değil, çocuk ve gençlerin de ellerinden
cep telefonu ve bilgisayar düşmemektedir. Bu iletişim ve bilişim araçları yoluyla
okulların resmi öğretim ortamlarının dışında çok çeşitli alanlarda, görsel ve yazılı
olarak bilgilere çok hızlı bir biçimde ulaşmaktadırlar. İşte bu noktada her türlü
tanıtıma ve propagandaya açık hale gelmektedirler. Küreselleşen güçlü ve tekelleş-
miş ekonomik yapılar kendi sosyal yaşam düzenlerini oluşturmakla kalmayıp aynı
zamanda kendi siyasi, sosyal ve kültürel düşünce, hedef ve arzularını da dolaylı
ya da doğrudan bu elektronik ve görsel iletişim araçları yoluyla yaymaktadırlar.
Bunların her zaman çocuklar ve gençler için yararlı olacağını söylemek olası de-
ğildir. Dahası önemli sosyal, psikolojik ve kültürel tehlikeler içerebileceği de bir
gerçektir.

Eğitim psikoloğu Jerome Bruner “insanlar duyduklarının %10’unu, okuduk-
larının % 30’unu ve gördüklerinin %80’ini hatırlarlar” der. Çok çeşitli iletişim ve
bilişim araçlarının çeşitli amaçlar için kullandıkları görsellerin çocuklarımız ve
gençlerimiz üzerindeki etkisini ve kalıcılığını unutmamalıyız. Derslerde öğret-
menlerimizin verdikleri eğitimle oluşturmaya çalıştıkları etik ve estetik yapıyı bir-
kaç dakika içinde silip yok eden bir tehlikeyle nasıl mücadele edeceğiz? Hükümet-

lerin çıkaracakları yasa ve yönetmelikler, alınabilecek polisiye önlemler, teknolojik sansür çocuklar ve gençleri ne kadar koruyabilecektir? Sorunu kaynağında çözme, bataklığı kurutma olanağı teknolojik ve içerik denetimin yanı sıra eğitimde yatmaktadır. Okulöncesinden başlayarak ilk ve ortaöğretimde çocuk ve gençlerimizi sosyal medya ve görsel iletişim araçları yoluyla dayatılmaya çalışılan zararlı görsel kültür etkilerinden korumak için onların eleştirel düşünme becerilerini geliştirmemiz gerekiyor. Bunun için, bir yandan görsel sanatlar ve sınıf öğretmenlerini yetiştiren programların sanat dersleri müfredatına bu zararlı etkileri zayıflatacak ve yok edecek “Görsel Kültür Kuramı” yaklaşımını uyarlarırken, diğer yandan da çeşitli projeler ve hizmet içi eğitimler yoluyla, mevcut sınıf ve görsel sanatlar öğretmenlerinin görsel kültür kuramına dayalı öğretim yöntemleriyle tanışmalarını sağlamak yerinde olacaktır.

Kültürel ve Eleştirel Sorgulama Olarak Görsel Sanatlar Öğretimi: Kuram ve Uygulamada Görsel Kültür adlı bu kitabın biz yazarlar tarafından kaleme alınmasının temel nedeni, sözünü ettiğimiz sosyal medya ve görsel iletişimin olası yerel ve küresel zararlı etkilerinden çocuklarımızı ve gençlerimizi korumaya yönelik sanat temelli ders içerikleri hazırlamak isteyen eğitimcilerimize ve konuya ilgi duyan araştırmacılara bir kaynak sunmaktır. Yazarların kişisel araştırma ve deneyimlerinin yanı sıra bu alanın yetkin uzmanları olan Dr. Kevin Tavin, Dr. Kerry Freedman ve Dr. Karen Keifer Bold’un Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği’nin (GÖRSED) davetiyle geldikleri ülkemizde verdikleri konferans ve düzenlenen çalıştaylardan elde ettikleri bilgi ve deneyimler kitabın içeriğinin oluşturulmasına katkı yapmıştır. Ayrıca bu değerli sanat eğitimcisi bilim insanlarıyla birlikte Dr. Peter Duncum’ın makalelerinden yapılan alıntı ve atıflar görsel kültür eğitimin bütün yönleriyle anlaşılmasına yardımcı olmuş ve içeriği zenginleştirmiştir.

Kitabın hazırlanmasında emeği geçen, yazdıkları bölümlere yaptıkları araştırma ve incelemelerle hayat veren, konuların anlaşılmasında ve anlatım üslubunda sadeliği tercih eden değerli meslektaşlarıma şükranlarımı sunuyorum. Kitabın kapak tasarımını yapan sevgili meslektaşımız Ceren Tekin Karagöze estetik duyarlılığı ve gayreti için teşekkür ediyoruz. Bu eserin basımını ve yayımlanmasını gerçekleştiren PEGEM yayın evine de teşekkürlerimizi sunuyor, kitabın ülkemiz sanat eğitimi camiasına, özellikle görsel sanatlar ve sınıf öğretmenleri olmak üzere tüm eğitimcilerimize yararlı olmasını diliyoruz. Saygılarımızla.

Prof. Dr. Vedat ÖZSOY

Editör

Ankara, 2020

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editör: Vedat ÖZSOY

1. Bölüm: Görsel Sanatlar Eğitiminde Görsel Kültürün Temelleri

Prof. Dr. Vedat ÖZSOY - TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-0483-1445

2. Bölüm: Görsel Kültür Kuramının Tanımı, Kapsamı ve Oluşumu

Doç. Dr. Rukiye YÖRÜKOĞLU DİLLİ
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-0924-9593

3. Bölüm: Görsel Kültür ve Sosyal Bağlam

Prof. Dr. Nuray MAMUR - Pamukkale Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1234-6397

4. Bölüm: Görsel Kültür Temelli Görsel Sanatlar Eğitiminde Estetik

Prof. Dr. Vedat ÖZSOY - TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-0483-1445

5. Bölüm: Görsel Kültür ve Görsel Teknolojiler

Prof. Dr. Nuray MAMUR - Pamukkale Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1234-6397

6. Bölüm: Görsel Kültür Öğretiminde Değerlendirme

Prof. Dr. Nuray MAMUR - Pamukkale Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1234-6397

7. Bölüm: Görsel Kültür Eğitimi

Doç. Dr. Rukiye YÖRÜKOĞLU DİLLİ
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-0924-9593

8. Bölüm: Görsel Kültür Temelli Uygulama Örnekleri

Dr. Sevcan SARİBAŞ - Anadolu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-0608-4888

9. Bölüm: Müzede Görsel Kültür Temelli Bir Uygulama

Dr. Sevcan SARİBAŞ - Anadolu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-0608-4888

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNDE GÖRSEL KÜLTÜRÜN TEMELLERİ

Yüzyılımızda Sanat, Eğitim ve Toplum.....	1
Eğitimde Görsel Sanatlar ve Tarihsel Gelişimi	3
Genel Eğitimde Durum	3
Birinci Dünya Savaşı Öncesi ve Sonrası Görsel Sanatlar Eğitimi	4
Görsel Sanatlar Eğitiminde İkinci Dünya Savaşı Öncesi Durum	4
İkinci Dünya Savaşı Sonrasında Durum.....	6
Çocuk Resimleri ve Çocuk Sanatı.....	9
Çocuk Sanatı Akımının Kökeni ve Gelişimi	10
Çocuk Sanatı Anlayışında Geriye Gidiş.....	12
21. Yüzyılda Çocuk, Sanat ve Görsel Kültür	14
Görsel Kültürün Ortaya Çıkışı	16
Çocuklar, Gençler ve Görsel Kültür.....	16
Görsel Kültürün Tarihsel Temelleri	17
Günümüz Görsel Sanatlar Eğitimine Görsel Kültürün Girişi	18
Birinci Bölümün Kaynakçası	20

2. BÖLÜM

GÖRSEL KÜLTÜR KURAMININ TANIMI, KAPSAMI VE OLUŞUMU

Görsel Kültür Kuramı ve Tanımı.....	23
Görsel Kültür Kuramının Oluşumu: Küreselleşme ve Postmodernizm.....	27
Küreselleşme	28
Postmodernizm	31
Görsel Kültür Kuramını Oluşturan Temel Kavramlar	34
Görsel Algı	34
İmge	36
Temsil.....	40
Güç.....	45
İdeoloji.....	47
Arzu.....	50
Bakış	54

Metinlerarasılık (Intertextuality)	57
Çoklomodellik (Multimodality)	60
Sonuç	61
İkinci Bölümün Kaynakçası	63
Görsel Kaynaklar	65

3. BÖLÜM

GÖRSEL KÜLTÜR VE SOSYAL BAĞLAM

Sanat ve Tasarım Eğitiminde Sosyal Bağlamın Kuramsal Temelleri	71
Sanat ve Tasarım Eğitiminde Sosyal ve Kültürel Temalar	76
Sanat ve Tasarım Eğitiminde Sürdürülebilirlik ve Çevre Teması	79
Üçüncü Bölümün Kaynakçası	85
Görsel Kaynaklar	87

4. BÖLÜM

GÖRSEL KÜLTÜR TEMELLİ GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNDE ESTETİK

Estetik Nedir?	89
Estetiğin Tarihçesi ve Kuramsal Temeli	90
Estetik Eğitimi	92
Estetik Eğitiminin Görevleri	94
Sanatsal Deneyimler Yoluyla Estetik Eğitimi	96
Görsel Sanatlar Yoluyla Estetik Eğitimi	98
Görsel Kültür Yaklaşımında Estetik ve Görsel Sanatlar Eğitimi	100
Paul Duncum ve Görsel Kültürde Estetik	101
Günlük Estetik Deneyimler	101
Günlük Estetik Alanlar ve Sanat Eğitimi Stratejileri	105
Bedenin Estetiği	107
Popüler Kültür ve Beden	109
Tüketici Beden	111
Tamamen Bedenleşmiş Bir Estetik	113
Kevin Tavin ve Görsel Kültürde Estetik	114
Görsel Sanatlar Eğitiminde Estetik Söylem	114
Postmodern Görsel Sanatlar Eğitiminde Estetiğin Kullanımı	115
Tavinde Estetiğin Kısa Tarihi	117
Estetiğin Yararsızlığı	118
Estetik Yoluyla Dikkat Çekme	120

Estetiğin Büyülü Niteliği ve Psikanalitik Kuram.....	122
Bölümün Bir Değerlendirmesi	124
21. Yüzyılda Durum	126
Dördüncü Bölümün Kaynakçası	128

5. BÖLÜM

GÖRSEL KÜLTÜR VE GÖRSEL TEKNOLOJİLER

Kopyalama ve Yeniden Üretim	131
Yeni Görsel Teknolojilerle Bağlantılı Çağdaş Sanat Uygulamaları	136
Dijital Görüntülerin Toplum ve Çocuk Üzerindeki Etkisi	139
Sanat ve Tasarım Eğitiminde Teknoloji Kullanımı	144
Mobil Öğrenme	144
Oyun Temelli Öğrenme.....	145
Öğrenen Analizi	147
Mimik Temelli Bilişim ve Akıllı Nesnelere.....	147
Araştırma ve İletişim	147
Üretim.....	148
Sergileme	149
Beşinci Bölümün Kaynakçası.....	151
Görsel Kaynaklar	154

6. BÖLÜM

GÖRSEL KÜLTÜR ÖĞRETİMİNDE DEĞERLENDİRME

Sanat Eğitiminde Oluşturmacı (Yapılandırmacı) Öğrenme ve Değerlendirme.....	155
Görsel Sanatlar Eğitiminde Değerlendirme Türleri.....	159
Görsel Kültür Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme Teknikleri	161
Kendi Gelişimini Sergileme ve Analiz Etme.....	162
Eğitsel Gelişim Dosyası (Portfolyo) Değerlendirme Süreci	164
Öz-Değerlendirme (Self Assessment)	167
Bir Değerlendirme Tekniği Olarak Çalışma Yaprakları (Worksheets).....	171
Bir Değerlendirme Tekniği Olarak Kavram Haritaları (Concept maps)	173
İşbirlikli Öğrenme Gruplarında Değerlendirme.....	176
Akran Değerlendirme (Peer assessment)	176
Grup Değerlendirme (Co-assessment)	177
Dereceli Puanlama Anahtarları (DPA/Rubrikler)	179
Altıncı Bölümün Kaynakçası	185

7. BÖLÜM

GÖRSEL KÜLTÜR EĞİTİMİ

Düşünmeyi Öğrenme	191
Eleştirel Düşünme	192
Yansıtıcı Düşünme	195
Yaratıcı Düşünme	197
Görsel Kültür Kuramının Görsel Sanatlar Eğitimi Çalışmalarında Kullanılması.....	200
Görsel Kültür Temelli Ders Planı Oluşturma	207
Yedinci Bölümün Kaynakçası	208

8. BÖLÜM

GÖRSEL KÜLTÜR TEMELLİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Giriş	211
Görsel Sanatlar Dersi İçin Öğretim Programı Tasarımı Örneği 1: Görsel Kültüre Sosyal Bir Bakış Açısı.....	214
Programa İlişkin Tasarım Etkinlikleri	218
Görsel Sanatlar Dersi İçin Öğretim Programı Tasarımı Örneği 2: Görsel Kültür, Görsel Bellek	223
Programa İlişkin Tasarım Etkinlikleri	226
Görsel Sanatlar Dersi İçin Öğretim Programı Tasarımı Örneği 3: Çevre, Görsel Kültür, Gündelik Yaşam	229
Programa İlişkin Tasarım Etkinlikleri	234
Sekizinci Bölümün Kaynakçası	239
Görsel Kaynaklar	240

9. BÖLÜM

MÜZEDE GÖRSEL KÜLTÜR TEMELLİ BİR UYGULAMA

Giriş	241
Görme ve Gözlemci	242
Müzeler ve Eğitim	243
Eğitimde Oluşturmacılık Yaklaşımı	244
Müze, Görsel Kültür, Temsil: Sanat Öğretimi Programının Tasarımı.....	246
Programa İlişkin Algılar	251
Programa İlişkin Tasarım Etkinlikleri	254
Dokuzuncu Bölümün Kaynakçası.....	260
Görsel Kaynaklar	261

Yazarlar Hakkında	263
--------------------------------	------------

1. BÖLÜM

GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNDE GÖRSEL KÜLTÜRÜN TEMELLERİ

Prof. Dr. Vedat ÖZSOY - TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

Yüzyılımızda Sanat, Eğitim ve Toplum

Toplumların temel ögesi olarak bireylerin nasıl eğitilmeleri, hangi konularda bilgi ve beceri sahibi olmaları gerektiği, küçük yaştan başlayarak yaratıcılıklarının nasıl geliştirileceği, bireylerin ruhsal ve bedensel sağlıklarını koruma bilinci oluşturmalarının nasıl sağlanacağı yüzyılımızda eğitim araştırmacılarının ve kuramcılarının üzerinde önemle durdukları hususlardır. Bireylerin yaratıcılık, yetenek, beceri ve üreticiliklerinin hangi yol ve yöntemlerle sürdürülebilir olacağı da tartışılan konuların başında gelmektedir.

Bu araştırma ve tartışmalara sanat eğitimcileri üç temel başlık altında katkı yapmaktadırlar: a) Bir kişilik olarak bireyin değerine ve kapasitesine sanat eğitiminin katkısı, b) Üyesi olduğu topluma katkıda bulunan bir bireye sanat eğitiminin katkısı ve c) Tüm insanlığı geliştirmek için verilen çabalara sanat eğitiminin katkısı. Sanat eğitiminin bireyin ruhsal, manevi ve ahlaki yapısı üzerine olan olumlu ve yaygın etkileri yıllardır bilinmektedir. Ruhsal ve ahlaki gelişmeyle yakından ilişkili olan duygusal olgunlaşma, sanat eğitiminin yardımcı olduğu söylenen bir başka bireysel gelişim alanıdır. Sanat eğitiminin beyin ve beceri gelişimine katkıda bulunma yeteneği, çağımızın yoğun rekabetçi piyasa odaklı toplumumuzda yadsınamaz bir gerçek olmuştur. Aynı biçimde bireyin duygusal ve fiziksel iyilik halini geliştirmek için sanat eğitimi vazgeçilemez bir araç olarak kabul görmektedir.

Gerek kendi toplumumuzda, gerekse tüm dünyada daha iyi ahlaki değerler inşa etme çabalarına sanat eğitiminin katkıda bulunduğu göz ardı edilmemelidir. Böylelikle daha erdemli bir yurttaşlığın ve ilkeli bir toplumun oluşturulması mümkün olabilmektedir. Şüphesiz ki erdemli bir kişi, kendinin farkında ve öz disiplimli, başkalarına karşı nazık ve onların inanç ve fikirlerine saygılı, üstlenilen görevlerde ise dürüst, çalışkan ve neşeli olan kişidir.

Sanat eğitiminin bireyin genel akademik performansını geliştirdiği sıkça dile getirilir. Günümüzde akademik performans kavramı biraz bulanıktır ve okullar söz konusu olduğunda, genellikle en önemli başarı, sınıf düzeyinde kodlama ve okuma becerisi olarak anlaşılmaktadır. Günümüzde çok dile getirilen işgücü hazırlığı kavramı, öğrenciden çalışana yumuşak ve verimli geçiş için gerekli olan bilgi, beceri ve eğilimleri bir araya getirmektedir. Elbette, çeşitli işgücü niteliklerine atfedilen değer, büyük ölçüde, hangi işgücünün kastedildiğine bağlıdır. Bir çalışanın sosyo-ekonomik zincirde -ki bu işyerinden çalışana, kariyere, işçilikten profesyonelliğe kadar uzanır- ilerlerken, temel matematik ve okuma becerilerine odaklanan bir eğitimden geçme ihtiyacı olsa bile, o çalışanın gerçek verimliliği özgür, özgün ve eleştirel düşünebilen, bir soruna yaratıcı çözümler üretebilen bir birey olmasında yatmaktadır. Sanat eğitiminin, tüm bu öğrenme ve sosyalleşme hedeflerine önemli ve etkili bir şekilde katkıda bulunduğu bilinmektedir.

Genel sanat eğitiminin bir dalı olan görsel sanatlar eğitimi yukarıdaki çerçevede bir taraftan öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımalarına ve çevrelerindeki insanlarla daha iyi ilişki kurmalarına yardımcı olurken diğer taraftan öz saygıyı geliştirir, suçlu davranışlarını engeller, disiplini öğretir ve öğrencilerin akademik olarak daha iyi performans göstermesine katkı yapar. Nitekim Türkiye Büyük Millet Meclisi Şiddeti Araştırma Komisyonunun yaptığı çok kapsamlı bir araştırma sanatla uğraşan çocuk, öğrenci ve bireylerin şiddetten uzak durduklarını göstermiştir (Özsoy, 2015, 2015). Görsel sanatlar eğitimi, yaratıcılığı canlandırır, iletişim becerilerini geliştirir, takım çalışmasını teşvik eder ve tüm konu alanlarında öğrenme sevgisini destekler. Üst düzey düşünme becerilerinden olan eleştirel düşünme becerilerini öğretir, gelecekte iş bulmak için rekabet avantajı sağlar.

Görsel sanatlar eğitiminin bireyin görsel kültürünün ve görsel okuryazarlığının gelişmesine etkisi ve katkısı günümüz toplumunda kendisini iyice göstermiştir. Çok çeşitli görsel iletişim ve multimedya araçları ile oluşan görsel çeşitlilik, zenginlik ve kirlilik sadece belirli amaçları gerçekleştirmeyi hedeflemez, ayrıca çocuk ve genç beyinlerin istenilen ideolojilere yönlendirilmesini ve/veya kabul ettirmek istenen bazı düşüncelere ve yargılara koşullandırılmasını da sağlar. Burada da görsel sanatlar dersleri önemli bir işlevi yerine getirerek bireylerin bu tür zararlı etkilerden korunmasında önemli bir işlevi yerine getirir (Özsoy, 2015, 2016). Sanat eğitiminde görsel kültür araştırmaları önemli bir dönem oluşturacak kadar kapsamlı gerçekleştirilmiş ve uygulama alanları bulan bir kuram haline dönüşmüştür. Görsel kültür kuramının görsel sanatlar eğitimine olan katkısına kitabımızda geniş ve kapsamlı bir şekilde yer vereceğiz ancak, okuyucunun 21. yüzyılın ilk çeyreğine gelinceye kadar okul programlarında önemli bir yere sahip olduğunu düşündüğümüz görsel sanatlar derslerinin bugünkü içeriğinin oluşmasında ge-